

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 14 • Perjantaina 8. huhtikuuta 2005

56. VUOSIKERTA

lirtonumerohinta 1 €

Vaienneet temppelit ja hiljentyneet kirkkokummut

Lähde: Paavo Koposen Karjalan kirkkokummut

Uusikirkko

Pyhänristin eli Muolaan pitäjältä erosi vuonna 1445 Suomenlahden rannikon puoleinen osa, josta tuli Uudenkirkon pitäjä. Siitä ovat edelleen eronneet Kuolemajärvi vuonna 1863 ja Kanneljärvi vuonna 1923.

Uudenkirkon vanhalla luterilaisella seurakunnalla on ollut monia kirkkoja. Niistä viimeinen, kookas kahtamoinen, valmistui vuonna 1800. Sen lisäksi pitäjässä oli useita ortodoksia kirkkoja, joista yksi, Halilan kirkko, muutettiin luterilaiseksi.

Luterilaiset hautausmaat ovat vieretysten kirkon paikalla lähellä. Vanha hautausmaa on kirkkotarhassa, uusi hautausmaa jatkuu vanhasta kaakon suuntaan. Uuden hautausmaan puolella ovat myös sankarihaudat.

Uudenkirkon ortodoksit olivat venäläisiä emigrantteja. Heillä oli hautausmaa kirkkonsa vierellä Kaukjärvellä.

Uudenkirkon luterilainen seurakunta

Uudenkirkon viimeisen kirkon rakennusmestarina oli tunnettu kirkonrakentaja Matti Salonen, Juhana Salosen poika. Arvellaan, että Juhana-isä olisi ollut kirkkoa suunnittelemassa tai ainakin antanut virikkei-

tä poikansa suunnitelmaan. Kirkosta tuli tyylipuhdas kekokattoinen kaksoisristikirkko eli kahtamoinen. Sen ristivarsien katto oli jyrkkä ja päistään aumattu; ristikeskustan katto kohosi pyramidimaisesti. Huipulle rakennettiin kaksinivelinen ja kahdeksankulmainen ikkunallinen lanterniini eli lyhty, joka ylimpänä kannatti palloon nojaavaa ristiä.

Vuonna 1857 kirkon viereen rakennettiin kahta kelloa kantanut, saksalaisen arkkitehti Ernst Bernhard Lohrmannin suunnittelema nelikulmainen kellotapuli. Sen alaosa muurattiin kivestä, yläosa oli puinen.

Kirkko valmistui vuonna 1800 ja vihittiin heinäkuussa 1807 Pyhän Johanneksen kirkoksi. Se seisoi jyrkän kiviaidan ympäröimällä puistikkokummullaan kylänsä ja pitäjänsä keskipeitteenä.

Kirkon ikkunat olivat kaksi päällekkäin kullakin seinän osalla. Ne olivat ulkoseinien tärkeimmät elävöittäjät. Sisustuksessa sen sijaan oli runsaasti rakenteellista ja maalauksin lisätyä koristeellisuutta. Ristivarsissa olivat tilavat lehterit. Niiden yläreunan korkeudella tukevat hirret si-

toivat ristivarsien vastakaiset sisäkulmat toisiinsa, ja sidehirsien yläpuolelle kohosi kirkon korkea laudoitettu keskikupoli. Sitä koristivat Raamatun tapahtumista kertovat kattomaulaukset. Ne ja Jeesusta Getsemanessa esittävä alttaritaulu olivat saksalaisen maalarin, ehkä Pietarissa eläneen Müllerin käsialaa.

Alttaritaulun molemmin puolin oli kolme korinttilaispääteistä pylvästä, joiden alttari muistutti kreikkalaisen temppelin päätyä. Sen edessä vasemmalla oli saarnatuoli ja oikealla sanaa julistavan Lutherin kookas patsas. Seinille oli maalattu valkopohjainen tulijäljitelmä. Kirkossa oli 1 600 istumapaikkaa.

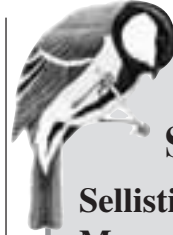
Talvisodan alussa kirkossa oli viestijoukkueen radioasema. Kun sen oli peränyttävä yöllä 3.-4.12.1939, sen käskettiin lähtiessään syyttää kirkko tuleen. Sitä ennen kirkosta evakuoitiin messukasakat, kolme kynttilänjalkaa ja ehtoollisvälineet.

Seurakunta osti vuonna 1925 Halilan ortodoksisen kirkon ja muutti sen luterilaiseksi, lähinnä Halilan parantolaa palvelevaksi kirkoksi. Se on säilynyt ja on jälleen ortodoksisena kirkkona.

Matti Salosen rakentama Uudenkirkon kahtamoiskirkko vihittiin käyttöön 21.7.1807, ja E. B. Lohrmannin suunnittelema kellotapuli valmistui vuonna 1857. Kirkkomaan ympärille rakennettiin 800-metrinen kiviaita.

Venäläiset ovat kunnostaneet Halilan kirkon jälleen ortodoksiseksi kirkoksi. Uusikirkkolaiset pitivät kirkossa jumalanpalveluksen kesällä 1994.

Sivuillamme TÄNÄÄN

Sellisti Beata Antikainen	3
Mummot oppimassa Oulaisissa	4
Kurkijoki-Seura ry vuonna 2004 ...	5
Eino Heikinmaa muistelee	6
Mielipiteitä	7
Torvisoittoa ja sivistystä	8

Sotien jälkeen tapahtunutta

Uudenkirkon kirkonmäki on tuhoutunut sotien jälkeen. Kirkosta on jäljellä vain kivijalka. Sen viereinen vanha hautausmaa on täynnä teräsaitojen reunustamia venäläisten hautoja, joiden seasta ei juuri löydy suomalaisten viimeisiä leposijoja. Uudella hautausmaalla oleviin sankarihautoihin on siunattu 205 sotilasta. Heidän muistomerkikseen pystytettiin sodan aikana korkea valkoinen risti, jossa oli teksti: "Nämä kuolivat, että me saisimme elää."

Venäläiset olivat perustaneet sankarihaudoille jalakapallokentän ja autojen paikoitusalueen. Alue oli sovhoosin hallinnassa, ja sille aiottiin 1990-luvun

alussa rakentaa asuintaloja.

Uudenkirkon pitäjäsäätiön edustajat neuvottelivat sovhoosin ja kyläneuvoston johdon kanssa uuden hautausmaan suojelemisesta. Säätiö sai aikaan sopimuksen, jolla pallokenttä ja autopaikoitus siirrettiin muualle, ja uusikirkkolaiset saivat luvan perustaa alueelle Rauhan Viita -nimisen puiston.

Jo 13.7.1991 pidettiin Rauhan Viidassa Esko Pajun suunnitteleman kirkkomaan muistomerkien paljastusjuhla. Sankarihaudoilla on nyt entisen kaltainen korkea valkoinen puuristi. Sen juurella on punagraniittinen taulu, johon on suomeksi ja venäjäksi hakattu teksti kertomaan paikalla olleesta kirkosta sekä sankari- ja siviilihaudoista.

Uusikirkkolaiset raivasivat sankarihaudat ja istuttivat niille kukkien ja puiden taimia. Hautausmaan vanhan portin pylväät ovat yhä paikallaan; nyt niiltä vie hiekkatie muistomerkille. Portin molemmin puolin on pieni kiviaidan pätkä, jonka rakentamista uusikirkkolaiset jatkavat Rauhan Viidan ympärille. Heidän tapanaan on käydä joka vuosi hiljentymässä Rauhan Viidassa ja viettää hartaushetkiä sen valkoisen ristin juurella.

Uudenkirkon ortodoksinen seurakunta

Venäjän vallan aikana Uudellekirkolle tuli varsinakin Pietarista venäläisiä sekä kesävieraiksi että pysyviksi asukkaiksi. Heitä varten rakennettiin pitäjään useita ortodoksia kirkkoja. Suomen itsenäistyttyä osa venäläisistä jäi Uudellekirkolle, mutta he eivät enää tarvinneet niin monia kirkkoja. Heillä oli oma Uudenkirkon seurakunta, johon myös Halilan seurakunta yhti vuonna 1919.

Seurakunnan pääkirkko oli Uudellakirkolla. Sen ra-

JATKUU SIVULLA 4

8.4.2005

Liittokokous lähestyy

Tunnelma on pikku hiljaa nousemassa eikä yksistään sen takia, että on kevät ja olemme saaneet nauttia todella kauniista kevätpäivistä. Karjalan Liitossa jännityksen luulisi olevan nousemassa pian lähes käsin kosketeltavaksi. Parin viikon päästä lauantaiksi 23.4. on koolle kutsuttu Karjalan Liiton liittokokous. Liiton jäsenseurojen valitsemat edustajat kokoontuvat Karjalatalolle aina kolmen vuoden välein.

Liittokokous päättää uudesta Karjala-ohjelmasta sekä jäsenmaksu-uudistuksesta, joita molempia hallitus on valmistellut huolellisesti ja pitkäjänteisesti jäsenistöään ja asiantuntijoita kuullen. Kansainvälis-juridisen näkökulman Karjala-ohjelmaan on kirjoittanut kansleri Kauko Sipponen.

Liittokokous valitsee ne luottamushenkilöt, jotka Liiton asioista päättävät seuraavan kolmen vuoden ajan. Tällä hetkellä liittovaltuuston puheenjohtaja on Matti Puhakka, varapuheenjohtajat ovat Katri Komi ja Jyri Häkämies. Liittohallituksen puheenjohtajana puolestaan toimii Markku Laukkanen varapuheenjohtajinaan Sulo Maanonen ja Irja Tulonen, joista ainakin Maanonen ja Tulonen ovat ilmoittaneet jättävänsä tehtävänsä.

”Henkilövalinnat vaikuttavat Karjalan Liiton toimintakykyyn ja julkisuuskuvaan.”

Laukkasen palli on tulilinjalla, sillä hän on saanut ainakin yhden haastajan. Karelia Klubin puheenjohtaja, ProKarelian toinen puhemies, kauppatieteiden maisteri Antero Siljola on ilmoittautunut puheenjohtajakilpaan. Hän on syntynyt Lumivaarassa vuonna 1942, toiminut muun muassa WSOY:n pääjohtajana vuosina 1987-2000. Joku muistanee hänet maajoukkue-tason koripalloilijana 1960-luvulta. Poliittisesti Siljola on sitoutumaton.

Liittokokous valitsee ohjesäännön mukaisesti hallituksen ja valtuuston puheenjohtajat karjalaisiin asioihin sitoutuneista ja motivoituneista, yhteiskunnallisesti kokeneista ja ansioituneista karjalaisista henkilöistä. Yhden heistä tulisi edustaa taustaltaan lähinnä oikeistoa, yhden lähinnä keskustaa ja yhden lähinnä vasemmistoa. Tällä menettelyllä on pyritty turvaamaan se, ettei Liitto ajautuisi vain yhdenlaisen aatemaailman omaavan puheenjohtajiston johdettavaksi.

Kokouksesta tulee varmaan pitkä ja värikäs: niin paljon tuohon kokoukseen on asioita ja tunnetta ladattu. Toivoa sopii, että tämänkertaisenkin liittokokouksen jälkeen Karjalan Liitto pystyy hyvässä hengessä yhteistuumiin ajamaan kaikkien karjalaisten etua ja asioita.

Raija Hjelm

Kuolleita

Rakkaamme

Aulis Puikkonen

* 16.3.1933 Kurkijoki
† 7.3.2005 Riihimäki

*Siell' kaunis kannel soi,
veisaamme virttä uutta,
ei koskaan loppu se,
ei koskaan vanhene.*

Kaivaten

Meri

Merja perheineen

Teijo perheineen

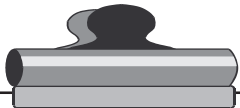
Kirsi perheineen

Marjo perheineen

Siunaus toimitettu läheisten
läsnäollessa. Lämmin kiitos
osanotosta.

Ensi viikon
Kurkijokelainen on
kaksoisnumero.

Toimitus muuttaa
viikolla 16 osoitteen
seen Koulukuja 7.

NIMIPÄIVÄT

pe 8.4. Suoma,
Suometar
la 9.4. Mikael
Agricolan p.,
Elias, Eelis,
Eeli
su 10.4. Tero
ma 11.4. Verna
ti 12.4. Julia, Julius,
Juliaana
ke 13.4. Tellervo
to 14.4. Taito
pe 15.4. Linda, Tuomi
la 16.4. Jalo, Patrik
su 17.4. Otto
ma 18.4. Valto, Valdemar

Muistettavaa

Elisenvaaran marttakerho kokoontuu ma 11.4. klo 12 Hannelella. Hallitus samassa paikassa. HUOM. paikka!

Hiitolan Pitäjaseuran tarinailta ti 12.4. klo 18 Tuomarink. 2, Pori. Vieraamme rikoskomisario Juha Joutsenlahti kertoo meille turvallisuuteen liittyvistä asioista. Uudet ja entiset ”tarinoijat” tervetulleita.

Hiitolan ja Kurkijoen sukututkimuspiiri kokoontuu torstaina 14.4. klo 18 Karjalatalon Wärtsilä-salissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Hahmotamme pitäjiamme kylien kautta: vuorossa Tervu ja Tiurula (lähinnä ortodoksi-tema). Jatkamme sukututkimustietojen vaihtoa. Saapua voi jo klo 15 alkaen. Tervetulleita

ovat kaikki hiitolaisia ja kurkijokelaisia sukuja tutkivat. Lisätietoja tarvittaessa Veikko Revolta puh. (03) 762 2147 ja sähköposti veikkorepo@hotmail.com.

Kurkijoen marttayhdistys ja kerhot. Bussi varattu Lietoon marttapäiville la 16.4. Kyytiin haluavat ilm. Marja Tirrille puh. (02) 767 6541 iltaisin. Mukaan mahtuu muistakin yhdistyksistä.

Karjalaa elävissä kuvissa. Hyvien muistojen ilta to 21.4. klo 18 Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa, Salomonkatu 21, Helsinki. Katkelmat vanhoista elokuvista, elokuva-neuvos Kari Uusitalon kiinnostava selostus ja Huijelit-kuoron kauniit laulut. Arpajaiset ym. alkavat klo 17. Vapaa pääsy. Järj. Uudenmaan Karjalaisseurojen Piirin Kulttuuritoimikunta.

Kokouksia

KOLINUMMEN YHTEISMETSÄ

Osakaskunnan kevätkokous pidetään Mellilän seudun Osuuspankilla tiistaina 19 päivänä huhtikuuta 2005 klo 18.00. Kokouksessa päätetään ohjesäännössä kevätkokoukselle määrätty asiat.

TERVETULOA!

Hoitokunta

Mustialan Yhteismetsän osakaskunnan varsinainen kokous

pidetään to 21.4.2005 alk. klo 18.00 Loimaan Seudun Osuuspankin kokoustiloissa, käynti Väinämöisenkadun 6 B:n ovesta. Kokouksessa käsitellään ohjesäännön 6 §:n määräämät asiat.

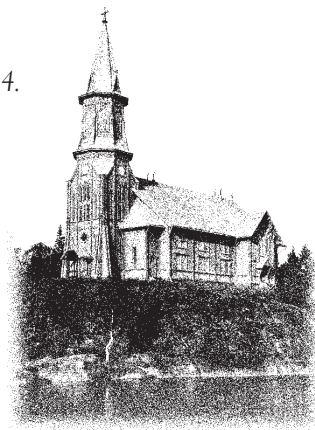
Hoitokunta

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kuinka monta hopearuusua Suomen vaakunassa on?
2. Mikä valtio on maailman merkittävin kahvintuottaja?
3. Kauanko Kiinan muuria rakennettiin?
4. Mikä on Suomen arvokain rakennushistoriallinen muistomerkki?
5. Milloin paljastettiin Aleksanteri II:n patsas Helsingin tuomiokirkon edessä Senaatintorilla?
6. Minkä ikäinen oli muusikko-lauluntekijä Juha ”Watt” Vainio kuollessaan?
7. Suomessa on kuntia 432. Kuinka monta niistä on kaupunkoja?
8. Kuka on Viron presidentti?
9. Mikä oli Väinö Linnan esikoisromaani?
10. Kuka toi olympiasoihdun stadionille Helsingin olympiakisoissa 1952?

Hartaus sunnuntaiksi 10.4.
2. sunnuntai pääsiäisestä

Paimen – paimennettavat

Hyvän paimenen sunnuntai on pääsiäisen jälkeisistä pyhistä kiehtovin. Vaikka emme enää oikein tajuakaan paimenen tehtävää, kuulostaa Jeesuksen lupaus ”Minä olen hyvä paimen, oikea paimen, joka panee henkensä alttiiksi lampaiden puolesta” erittäin hienolta. Olen aina kokenut tämän sunnuntain sanat rohkaisevimmiiksi Raamatun sanoiksi.

Jeesuksen lupaus pitää meistä huolen odottaa kyllä meidän vastauksemme tähän lupaukseen. Ei siis riitä, että sanomme, kuten viime aikoina on paljon korostettu, Jumalan armo hoitaa meitä aina, olimmepa me minkälaisia tahansa tässä elämässä. Jumalan armo hoitaa kyllä meitä, mutta se ei edellytä, että me olemme kelvottomia toisiamme kohtaan, me olemme ilkeitä ja pahoja ihmisiä.. Toisen vuosikerran teksti, Joh. 21:15-19, korostaa nimenomaan meidän vastauksemme. Jeesus kysyy Pietarilta kolme kertaa: ”Rakastatko sinä minua?” Myönteistä vastausta seurasi tehtävä: ”Ruoki minun lampaiani.”

Paimennettava kuuluu ja näkyy. Muistan lapsuudestani, miten rankkaa paimentaminen oli, kun olimme joutuneet pois kotoa, ja lehtiä vietiin milloin minkinlaiseen metsään tai niitylle syömään. Pikku pojat laitettiin mukaan katsomaan, etteivät lehmät menneet liian kauas. Lehmillä oli kellot kaulassa. Ne ilmoittivat aina, missä päin lehmät kulkivat. Saatoimmehan välillä nukahtaakin kesän kuumuudessa. Kellot ilmaisivat silloin heräville paimenille, missä päin paimennettavat liikkuvat.

Vanha sanonta ilmaisee, että hyvä kello kauas kuuluu, paha kello vieläkin kauemmas. Nykyinen media ei mielellään kerro kauniista, hyvistä asioista. Se toittotaa mielellään pahoista uutisista. Olemme lukeneet, mitä kerrottiin ensimmäisistä kristityistä. ”Katsokaa, miten he rakastavat toisiaan”, heistä todettiin. Miten lienee meidän kanssamme. Tämän päivän uskovista kerrotaan, miten he vihaavat toisiaan, miten he loukkaavat toisiaan, miten he pettävät toisiaan. Miten synkkää onkaan monien uskovienkin perhe-elämä, miten vaikeaa on seurakuntien työntekijöiden kesken. Tässäkö on meidän vastauksemme Hyvän Paimenen kysymykseen: ”Rakastatko sinä minua?”

Edellä sanottu saattaa ahdistaa monia lukijoita. Niin ei kuitenkaan tarvitse olla, sillä kyllähän se ns. armo koskettaa meitä kaikkia. Meitä kuitenkin kutsutaan armon varassa tekemään parannusta, menemään itseemme ja näkemään omat heikkoutemme. Vain siten me voimme löytää myös tien heikkouksistamme eroon. Opimme katsomaan myös lähimmäisiimme ystävällisemmin ja ymmärtäväisemmin niin kotona kuin työpaikoillakin. Ehkäpä näin myös oma elämämme saa enemmän valoa ja lämpöä osakseen.

Pietari vastasi tuskailleen kolmannen kerran: ”Herra, sinä tiedät kaiken. Sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Jos olemmekin kyllästyneet heikkouksiimme, jos olemmekin epäilijöitä ja pahoja, saamme kaikesta huolimatta huokaista: ”Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Silloin rokenemme elää myös Vapahtajamme rakkaudesta ja kilvoitella hänen opetuslapsenaan.

Siunattua kevättä

Eino Orpana

Sanan Voimaa

8.4. Herra on avuttomien suojelija. Kun voimani uupuivat, hän tuli avukseni. Nyt olen saanut rauhan, Herra piti minusta huolen. Ps. 116:6-7
9.4. Katukaa siis syntejämme, jotta ne pyyhittäisiin pois, kääntykää, jotta Herra antaisi tulla virvoituksen ajan ja lähettäisi Jeesuksen, teille ennalta valitse-mansa Voidellun. Ap. t. 3:19-20
10.4. Jeesus sanoo: ”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut.” Joh. 10:14

11.4. Herra on minun paimeneneni, ei minulta mitään puutu. Ps. 23:1
12.4. Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa, en pelkäisi mitään pahaa, sillä sinä olet minun kanssani. Ps. 23:4
13.4. ”Voi paimenia, jotka hävittävät ja hajottavat minun laitumeni lampaat!” sanoo Herra. Jer. 23:1
14.4. Älkää herroina vallitko niitä, jotka teidän osallenne ovat tulleet, vaan olkaa laumanne esikuva-na. 1 Piet. 5:3

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)
Etusivu **60** centtiä/mm + alv 22 %
Muut sivut **45** centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897
Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Karjalatalon soittajatyttö

Karjalan Liiton järjestämä tilaisuus Kalevalan päivänä Karjalatalolla oli tarkoitettu juhlistamaan myös karjalaisuuden päivää. Juhla päättyi tunnelmalliseen Armas Järnefeltin säveltämään Berceuseen, jonka esitti Beata Antikainen, Käpylän musiikkiopiston 11-vuotias sellisti.

Beatan soittoharrastus alkoi jo 5-vuotiaana Suzuki-soittajien selloryhmässä Oulussa. Opiskelu on jatkunut Helsinkiin muuton jälkeen Käpylän musiikkiopistossa Anja Majan joh-

11-vuotias Beata Antikainen opiskelee sellonsoittoa Käpylän musiikkiopistossa. Soittovuosia on nuorella tytöllä takanaan jo kuusi.

dolla jo viidettä vuotta. Erittäin tärkeää Beatan edistymisen kannalta on ollut hänen äitinsä Hanna-Marian tuki. Musiikkiin erikoistuneena opettajana äiti on ollut erinomaisena apuna kotona tapahtuvan harjoittelun ohjaajana. Harjoittelussaan Beata on tunnelminen, jopa intohimoinen.

Musiikkiopiston omien konserttien lisäksi Beatalle tulee myös esiintymiskutsuja sekä musiikkivaihtoon liittyviä matkoja naapurimaihin. Viime syksynä hän oli Ruotsissa, joitakin viikkoja sitten opettajansa kanssa Tartossa ja tulevaisu- kesäksi hänet on kutsuttu soittamaan Tanskaan. Uudenmaan sotaveteraanien juhlassa maaliskuussa hän soitti noin 300 kuulijalle.

Beata sopi luontevasti

Karjalatalon esiintyjäksi siksi, että hän on Tapiolisänsä puolelta juuriltaan karjalainen. Toinen isän puolen isomummu oli syntynyt Terijoella, ja toinen oli Kurkijoen Mikrilästä, jossa Beatan isoisä Untokin on syntynyt. Jotta kaikki tämä tuntuisi lukijasta vieläkin tutummalta, kerrottakoon, että Beatan isomummu, hänkin nimeltään Beata Antikainen oli Kurkijokelaisen entisen päätoimitajan Ahokkaan Teuvon kummi, rist’äit.

Viime vuosisadan alussa Terijoella, toisen isomummun kotipitäjässä järjestettiin viidet valtakunnalliset laulujuhlat. Niillä pyrittiin voimistamaan Karjalan kannaksen suomalaista kulttuuria ja myös kiinnittämään suomalaisten huomio

vaarassa oleviin rajapitäjiin. Yksi juhlien orkesteri- ja kuorokonserttien kapellimestareista oli säveltäjä Armas Järnefelt.

Muutama päivä Karjalatalon juhlan jälkeen Beata sai postikortin. Sen kuvana oli maalaus, jonka säveltäjä Armas Järnefelt oli tehnyt veljelleen taiteilija Eero Järnefeltille. Kortissa oli seuraava teksti: ”Beata hyvä.. Sivullisena olin 28.2. Karjalatalon aulassa, kun yhtäkkiä kuulin sellolla soittettavan ukkini säveltämän Berceusen. Juhlasalin ovela kuuntelin esityksen ja ohjelmasta selvisi soittaja. Lämpimimmät kiitokseni ja soittomenestyksen toivotukset. (Allekirjoitus)”

Palaute oli yllätys, lämmittää Beatan mieltä ja päättyy miellyttävänä muistona hänen leikekirjaansa.

Unto Antikainen

Eija Kareen kynä kertoo

Kala tahtoo uijaksee.

Ken tietää?

Kuva Pekka Kyytinen. Museovirasto. Tässä Pekka Kyytisen ottamassa kuvassa raivataan uudistilaa. Olisiko lukijoilla parempaa tietoa tilan sijainnista ja omistajista? Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net

Tiedustelu

Pääsisikö viiden hengen porukka jonkun mukana **ensi kesänä Kurkijoelle?** Tied. Teresa Ekman, puh. 050-585 6276.

Joku kaipaili Aulis Puikkosen **omaisten yhteystietoja**. Omaiset olisivat kovasti kiinnostuneita keskustelemaan. Soittaisitteko uudelleen puh. (02) 762 2551?

Myö karjalaist

Mist nää evakot, nää karjalaiset
on saant kaikke voiman,
jot heil o säilynt ilone
miel?
No, välil itketää ja välil
nauretaa,
yhtaikaa molempii.

Ja paljo haastetaa, ko yhtee tullaa.
Käyvää kot’konnuil
kiv’jalkoi kahtomas.
Hullui ollaa sielt
paremmast pääst
ja vahvast Karjalan
heimoo.

Hiitolaiset koolla muistelujen merkeissä

Hiitolan Pitäjäseura ry:n kevätkokous, joka pidettiin 15.3. Porissa, aloitettiin perinteisesti hiljaisella hetkellä kunnioittaen vuoden aikana poisnukkuneiden muistoa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kari Kaijo, mutta koska hän hallituksen jäsenenä oli jäävi käsittelemään tilipykäliä, niin Kauko Savolainen valittiin kyseisten pykälien puheenjohtajaksi. Pöytäkirjanpitäjäksi valittiin seuran sihteeri Raija Laaksonen. Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Seija Aro ja Reijo Havimo.

Kuultiin yhdistyksen toimintakertomus, josta havaittiin toimintavuoden olleen vilkkaan ja menestyksellisen. Rahastonhoitajan esittämien tilien ja tuloslaskelman kuultuaan kokous totesi myös seuran talouden olevan hyvässä kunnossa. Toimintavuosi oli lievästi voitollinen. Kokouksen jälkeen ilta jatkui tarinaillana.

Tarinailta

Maaliskuinen tarinailtamme oli syytä aloittaa onnittelulaululla, sillä useat seuramme jäsenet olivat juuri viettäneet tai kohta viettämässä merkkipäivää. Ennen kaikkea Evakotryhmämme ”pelimanni” Tarmo on hiljattain täyttänyt tasakymmeniä. Lukuisia kertoja eri tapahtumissa on Tarmo hanureineen meitä viihdyttänytkin, joten on-

Tietokirjailija, majuri evp Antti Pekola sai hiljennettyä vilkkaat hiitolaiset kuulijansa Hiitolan Pitäjäseuran tarinaillansa. Aiheena hänellä oli 65 vuotta talvisodan päättymisestä.

nitteluihin oli kaikkien helppo yhtyä.

Tarinailta jatkui aiheella ”65 vuotta talvisodan päättymisestä”. Evakotryhmä viritti yleisön tunnelmaan lauluillaan ”Veteraanivalsi” ja ”Vapauden lunnaat”. Vieraaksemme kutsuttu tietokirjailija, majuri evp. Antti Pekola käytti aiheesta mielenkiintoisen puheenvuoron, jota kuuntelimme kin korva tarkkana. Aiheen kiinnostavuutta osoitti se, ettei hänen esityksensä aikana yksikään tarinailtavieras ”käynt kalkattammas”.

Ja kuten tiedämme, se on meille puheliaille karjalaisille hyvä saavutus.

Seuraavaa tarinaillaa, jonka teemana on turvallisuus, vietämme tiistaina 12.4. klo 18. Silloin rikoskomisario Juha Joutsenlah- ti tulee kertomaan meille aiheeseen liittyvistä asioista.

Raija Laaksonen

Hiitolan Pitäjäseura ry:n toimintakertomus julkais- taan ensi viikon Kurkijoke- laisessa.

Mummot oppimassa

Oppia ikä kaikki. Meitä oli kolme karjalaismummoa koolla. Jokainen olemme eri kymmenellä. Vanhin käy jo yhdeksää kymmentä, nuorin on juuri seitsemän kymmenen kynnyksellä ja kolmas on sen jo reilusti ylittänyt.

Päätimme yhdessä, että vielä on mahdollista oppia jotakin sellaista, mikä on jäänyt nuorena oppimatta tai on jo unohtunut, jos lie tullut aikanaan opittua. Kysymys oli neulakinnastekniikasta.

Tiesimme, että vanhin meistä, Bertta Terentjeff, joka on Lumivaaran Kesvalahdesta kotoisin, on taitava kasityöihminen. Niinpä käännyimme hänen puoleensa ja pyysimme häntä opettajaksemme. Sovimme, että tapaamme rivitaloasunnossani eräänä talvipäivänä ja yritämme, josko saisimme kiinni vanhasta käsityötaidosta.

Niinpä Kaija Hämäläinen, aito salmilainen, ryhtyi miehineen autoilijaksi ja suuntasi pakkasesta välittämättä Oulaisten Matosaareen. Sieltä Bertta saapui mukanaan monta kinnasneulalla taitavasti tehtyä valmista lapasta ja useita neulojakin. Aivan oikein hän arvasi, ettei talostani

löytynyt kuin epäkäytännöllisiä, teräväkärkisiä neuloja, jotka huomattiinkin pian sopimattomiksi. Kurkijokelaisesta hän oli leikkannut talteen selvännäköiset ohjeet. Siihen tulokseen hän oli kuitenkin tullut, etteivät ne oikein käytännössä toimineet.

Eipä se meitä haitannut, kun opettaja osasi asiansa. Kaija katsoi tarkkaan mallia ja oppi piankin tekniikan. Hänellä oli pari aikaisemmin aloitettua työtäkin mukanaan osoittamassa, että yritetty oli kyllä ennenkin.

Allekirjoittaneella tuntui menevän oppi toisen peukalon päältä perille ja toisen päältä ulos. Kalasopan keito tuntui paljon tutummalta ja mieluisammaltakin puuhalta. Oli siinä se hyvä puoli, että pääsimme syömään, ennen kuin käytössä ollut aika uhkasi loppua. Kahviaikin teki mieli, joten sillekin piti varata aikaa.

Allekirjoittaneen osalta opetus siis hukkui johonkin kalasopan ja kahvipannun uumeniin. Tosin sitten parina iltana kokeilin jatkaa siitä, mihin Bertta-opettajan kanssa jäimme, mutta peräti heikolla menestyksellä. Varsinkin työn aloittaminen ensimmäisistä langankier-

Kaija Hämäläinen ja Lyyli Nevanperä saivat Bertta Terentjeffiltä (vas.) opetusta neulakinnastekniikasta Oulaisissa Lyylin kotona.

roksista oli jäänyt kokonaan oppimatta.

Kun olin parina iltana ährännyt neulakintaani teossa, hartiani ilmoittivat, että se on nyt sitten loppu tämä askartelu. Keskeneräinen neuleliivi odotti nurkassa jatkamista. Jos hartiat saisivat liikuntaa ja hierontaa, ne voisivat suostua puikoilla neulomiseen, joka tuntui paljon helpommalta, mutta neulakintaita - ei kiitos! Helpommallakin käntensä saa nykyisin pysymään sulana.

Hauskaa meillä kuitenkin oli, ja kokemus oli vai-

van arvoinen. Kun on kolme karjalaisemäntää koolla, voi arvata, että puhe luis-taa ja mieli virkistyy. Minulle se riittää kokoontumisen päätarkoitukseksi.

Uskon, että Kaija saa kintaansa ensi kesäksi valmiiksi, jotta voi esitellä tekniikkaa Oulaisten Weteraanikonepäivillä. Mutta ei hätää, vaikka ei saisikaan: Bertta luovutti mukanaan tuomansa valmiit kintaat sinne vietäviksi. Niitä ainakin kelpaa esitellä.

Mukana oppimassa

Lyyli Nevanperä

Muistat sie viel... Seinäpallo

Lapsina keksimme aikamme kuluksi aina jotakin mukavaa ja mielenkiintoista puuhaa. Yksi tällainen mukava ajanviete, ainakin meillä tytöillä, oli seinäpallo. Sitä pelattiin usein kahdestaan jonkun hyvän leikkikaverin tai ystävän kanssa. Silloin se sujui mukavasti eikä tarvinnut omaa vuoroaan odottaa niin kauan, kuin silloin, jos sitä pelattiin isomman sakin kanssa.

Kesä 1946 oli ainakin minulle oikea ”seinäpallokesä”. Olimme keväällä muuttaneet Kullaan Leineperiin ja asuimme Antti Ahlströmin perillisten omistaman kartanon muonamiesten asunnoksi rakennetussa pitkässä punaisessa talossa, jonka toisessa päässä oli kauppa ja posti. Samassa talossa asui viisi muutakin perhettä. Seinänaapureina meillä oli Konon perhe, ja heidän Sirkka-tyttönsä kanssa me pelasimme todella ahkerasti seinäpalloa vanhan meijerirakennuksen päätyseinällä.

Joskus joku aikuisista huomauttikin meille: ”Nuo tytöt ne sitä jaksaat tuota pallii latskuttaa päiväkaudet.”

Peli olikin taitoa vaativaa puuhaa kaikenlaisine kommervenkeineen. Ne säännöt, ne säännöt. Palloahan piti heittää ja ottaa kiinni mitä ihmeellisimmillä tavoilla. Vuoroin heitettiin selän takaa, olan yli, pään yli, jalan ali, pyörähettiin ympäri ja vaikka millä tavalla. Etukäteen sovittiin, pelataanko viittä vai kymppiä. Se tarkoitti, miten monta kertaa samaa liikettä perä jälkeen tehtiin.

Joskus toisen peli luisti paremmin kuin toisen. Silloin tahtoi syntyä pientä kiinaakin, mutta lepytysuhrina toinen antoi oman vuoronsa, ja peli jatkui taas.

Mukavaa puuhaa seinäpallon pelaaminen oli. Vieläköhän onnistuisi?

Terttu Ketola

Lasten talvipäivän riemuja

Talvi on jo taakse jäänyt, ja kevät puskee ihan kohta uutta kasvua ympärillemme. Muistelen kuitenkin vielä menneen talven rientoja.

Edellisen talven kokeuksista innostuneina päätettiin juuri päättyneenä talvenakin pistää pihallamme pystyyn lastenriehat. Johtuen talven oikullisuudesta vesisateineen kaikkineen emme uskaltaneet luvata lapsille moottorikelkkakyytiä. Tapahtumassa oli nuotiomakkaran paistoa sekä laskettelua kelkoilla, pulkilla ja liukureilla. Lumiukkokin oli kuin malliksi laimaa sorttia niukasta lumimäärästä johtuen. Joka tapauksessa pulkkamäessä oli lunta lasketteluun tarvittava määrä.

Vesisateen pelkokin oli turhaa, sillä 16.2. oli pakkasherra aamuvarhaiseen nipistellyt noin 20 asteen voimalla. Pakkanen laski kuitenkin puoleen klo 10:een mennessä, jolloin Kopin saunamäki alkoi täytyä alle kouluikäisistä lapsista huoltajineen.

Nelisenkymmentä punaposkista lasta tulla tupsahti tupaan syömään riisipuuroa ja mustikkasoppaa, johon mustikat lahjoitti Terttu Ketola. Makkarat kustansi Noormarkun Karjalaseura. Sopasta tulikin kauniita väriläiskiiä vaatteille, kuten asiaan kuuluukin näin pieniltä syöjiltä. Siinä sivussa esittelin, etupäässä aikuisille, sotilaiden ruokailuvälineitä: pakkia ja lusikka-haarukka -yhdistelmää. Sa-

malla vähän sivusin talvisotaa pakkasineen. Ruokailuvälineet kiinnostivat enemmän kuin sota. Olivathan he kaikki liian nuoria käsittämään sodassa olemista.

Näissä merkeissä kului aika nopeasti iltapäivään noin klo 13-14:ään, jolloin lasten päiväunet tulivat ajankohtaisiksi. Äidit vaihtoivat lastensa vaipat, joten nukkuminen voi alkaa jo kotimatalla.

Päivä oli antoisa. Siitä jäi jälleen hyvä muisto. Jos Luoja suo, ehkä ensi talvenakin nähdään jälleen näissä merkeissä. Terveisiä kaikille menneen talven riemuista nauttineille, toivoo

Aino Koppi
Noormarkku

Aurinko paistoi, pakkasen nipisteli ihan pikkuisen poskipäitä, ja lapsilla oli hauskaa talvisena päivänä Kopin pihamaalla Noormarkussa.

JATKOJA SIVULTA 1

kentamisvarat kerättiin lähinnä Kannaksen venäläisiltä kesävierailta. Rakennus, jonka pinta-ala oli 286 neliömetriä, veistettiin vanhan moskovalaisen t'eremtyylin mukaiseksi pyöreistä hirsistä. Se valmistui vuonna 1912 ja pyhitettiin Kristuksen kirkastumisen muistolle. Tornissa oli seitsemän kelloa. Talvisota tuhosi kirkon, josta ehdittiin pelastaa

vain joitakin pieniä pyhiä esineitä.

Halilan keisarillisen keuhkotautiparantolan yhteyteen rakennettiin vuonna 1905 Nikolai II:n käskystä kirkko, joka vihittiin pyhän suuriruhtinas Aleksanteri Nevskin muistolle. Se on tiilinen, rapattu ja peltikaton suojaama pyhäkkö.. Se oli luterilaisena kirkkona vuosina 1925-44. Se säilyi sodissa.

Jatkosodan aikana kirk-

ko oli Suomen armeijan varustekorjaamona. Sodan jälkeen venäläiset pitivät sitä ensin kerhohuoneistona ja kauppana, mutta nyt he ovat kunnostaneet sen jälleen ortodoksiseksi kirkoksi. Uusikirkkolaiset saivat vuonna 1994 pitää kirkossa pitäjäjuhliensa luterilaisen jumalanpalveluksen.

Kaukjärvelle rakennutti kauppias Kirill Ogorodnikov vuonna 1853 pyhien Innokentioksen ja Nikola-

oksen muistoille vihityn kirkon. Sitä laajennettiin vuonna 1894, ja se vihittiin uudelleen vain Innokentioksen muistolle. Kirkko rakennettiin maakiviperustalle hirsistä ja vuorattiin laudoituksella. Siinä oli kahdeksan kelloa. Kirkko tuhoutui talvisodassa. Sen vieressä oli ortodoksinen hautausmaa, joka on nyt hoitamattomana hävinnyt.

Neljäs Uudellakirkolla sotiin asti säilynyt ortodok-

sinen kirkko oli Vammelsuon Neitsyt Marian kaikkien surevien ilo -ikonille pyhitetty, niin sanottu Rakkauden haudan kirkko. Tämän pihkovalaistyyllisen sementtitiilisen kirkon rakennutti kenraali Kartavsov vuosina 1914-16. Sen pinta-ala oli 290 neliömetriä ja korkeus 10-17 metriä.

Kirkon keskeltä kohosi kullattuun kupoliin päättyvä torni. Sen suoraviivainen tyyli poikkesi selvästi

muista ortodoksisista kirkkoista. Myös sen sisustus oli monikerroksisine ikonostaseineen hyvin sopusuhtainen ja arvokas. Kirkkoa ympäröi korkea kivimuuri, jonka portin yläpuolelle kohosi avonainen keltotapuli. Muurin sisäpuolella oli pieni hautausmaa. Kirkko vaurioitui jonkin verran jo talvisodassa ja tuhoutui jatkosodan lopun taisteluissa.

Kurkijoki-Seura ry:n toimintakertomus vuodelta 2004

Kurkijoki-Seura ry:llä oli vuoden 2004 lopussa 231 jäsentä. Heistä 74 oli ainaisjäsenmaksun maksaneita, ja 117 oli maksanut vuoden 2004 jäsenmaksun. Loput 40 jäsentä olivat jättäneet jäsenmaksun maksamatta.

Vuosikokouksessa 14.3.2004 seuran puheenjohtajaksi valittiin Riitta Sainio. Johtokunnan jäseniksi valittiin uudelleen Kaarlo Heinonen, Jorma Kaartinen, Helky Nevala, Anna-Maija Nurminen-Lempinen, Eira Savolainen ja Heljä Suveri.

Johtokunta sopi sisäisestä työnjaostaan. Varapuheenjohtajaksi valittiin Jorma Kaartinen ja kokoussihteeriksi Eira Savolainen. Raha-, pankki- ja tiedotusasiat hoiti puheenjohtaja, ja jäsenrekisterin ylläpito annettiin kokoussihteerille. Muusta työnjaosta johtokunta päätti sopivansa aina kulloinkin tilanteen ja tarpeen mukaan.

Johtokunta kokoontui vuoden 2004 aikana kaikkiaan kahdeksan kertaa. Kokouspaikkana käytettiin yleensä Karjalatalon kokoustiloja Helsingin Käpylässä. Heinäkuun kokous pidettiin Helky ja Jaakko Nevalan kotona Kerkkoosassa.

Vuosikokous valitsi vuoden 2004 tilintarkastajiksi Sirkka Koposen ja Irma Kauppinen. Varatilintarkastajiksi valittiin Maija Dammert ja Kaarina Vanhala.

Vuosikokous valitsi järjestelytoimikunnan vetäjäksi Heljä Suverin. Jäsenet olivat Irma Kauppinen, Raili Kuosa, Linnea Laukanen, Helky Nevala, Jaak-

ko Nevala, Sirkka Salonen ja Riitta Sainio. Toimikunnan päätehtävänä on ollut tarjoilu ja muu käytännön järjestely seuran tilaisuuksissa.

Kurkijoki-Seuralla on kaksi alaosastoa. Lappeenrannan osaston vetäjänä on vuonna 2004 toiminut Siiri Horttanainen. Osastossa toimii 14 aktiivijäsentä.. Tampereen osastoa on puolestaan hoitanut Tapio Nikkari. Osastot jättävät omat kertomuksensa seuran vuosikokoukselle. Kurkijokelais-hiitolalainen sukututkimuspiiri antaa niin ikään oman toimintakertomuksensa.

Internet-toimikuntaan ovat kuuluneet Kari Kiiski, Ville Laakso, Juhani Poutanen, Mauri Rastas ja Veikko Repo. Toimikunta ei koontunut vuonna 2004 kertaakaan.

Vuosikokouksen vahvistama jäsenmaksu vuodelle 2004 oli 8 + henkilöltä ja ainaisjäsenmaksu 80 +.

Yhteistyö Karjalan Liiton kanssa

Karjalan Liitto on seuramme kattojärjestö ja siksi luonnollinen yhteistyökumppanimme. Liitto informoi seuran johtoa säännöllisesti kiertokirjein ja muin tiedottein, joten osanotto Liiton toimintaan on mahdollista. Seura on toimittanut Karjalan Liitolle vuosittain vaaditun toimintaselostuksen kunkin vuoden toiminnasta.

Johtokunnan jäsenet Riitta Sainio ja Heljä Suveri (2001-2002), Anna-Maija Nurminen-Lempinen ja Kaarlo Heinonen (2003) sekä Heljä Suveri (2004)

osallistuivat Karjalan Liiton järjestämille järjestötoiminnan seminaarikursseille. Seminaarit jatkuvat vuoteen 2005. Seminaarin tarjonta on karjalaisen toiminnan lähitulevaisuuden tavoitteiden ja keinojen kartoittaminen sekä piirien ja liiton roolien täsmentäminen.

Uudenmaan piiri on pitänyt yhteyttä kiertokirjein ja muin tiedottein. Seuran yhteydenpito piirin kanssa on ollut vähäistä. Piirin järjestämät tapahtumat ovat olleet muualla kuin pääkaupunkiseudulla. Seura on maksanut piirin jäsenmaksun vuonna 2004.

Seura osallistui Pääkaupunkiseudun Karjalaisyhdistös ry:n - Pääskyn järjestämiin kaatuneiden muistopäivän tilaisuuksiin 16.5. ja 6.11.2004 Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä. Pääkaupunkiseudun karjalaisyhdistös ry:ssä on seuraamme edustanut Riitta Sainio. Seura on maksanut Pääsky ry:n jäsenmaksun vuonna 2004.

Muu toiminta

Vuosikokous pidettiin 14.3.2004 Karjalatalon Sortavala-salissa. Puheenjohtajana toimi Kari Rahiala. Mukana oli 25 seuran toiminnasta kiinnostunutta henkilöä.

Seura kävi onnittelemassa 50-vuotiaasta Hiitolalaiset ry:tä. Seura osallistui 19.2.2004 eri kulttuurien kansallispukujen näyttöseen kulttuurikeskus Caisassa. Tapahtumassa esitettiin eri kulttuurien kansallispukuja sekä erilaisia las-

Kokousväki innostui Karjalatalolla 13.3.2005 harvinaisen vilkkaaseen kurkijokelaisuudesta käytyyn keskusteluun. Kuva Mauri Rastas.

kaisen viettotapoja, esillä olivat suomalainen, venäläinen, karjalainen ja inkeriläinen perinne.

Kevätretki tehtiin 17.5.2004 Riihimäelle ja Hämeenlinnaan. Tutustuimme Riihimäen metsästys- ja lasimuseoon. Matkamme jatkui Hämeenlinnaan, mistä olimme varanneet teatteriliput näytelmään "Maan päällä paikka yksi on". Tuula-Liina Variksen kirjoittama näytelmä 1930-luvulta 1950-luvulle ulottuva tarina. Päähenkilö on palannut entiseen purettavaksi tuomittuun kotitaloonsa. Vastaan tulevat jo kynnyksellä koko hänen lapsuutensa ja nuoruutensa. Sinne kuuluvat ihmiset heräävät taas elämään...

Mukana retkellä oli 29 kurkijokelaista ja heidän ystäväänsä. Retkeläisistä osa oli tullut mukaan Loimaalta, Lahdesta sekä pääkaupunkiseudulta. Kiitos mukavasta ja antoisasta päivästä kaikille mukana olleille.

Karjalaisten kesäjuhlat Joensuussa 18.-20.6.2004. Seura oli edustettuna kesäjuhlien juhlatapahtumissa ja -kulkueessa.

Kurkijoen pitäjäjuhlat 24.-25.7.2004 Loimaalla. Seura osallistui pitäjäjuhliin runsaslukuisesti. Myös seuran myyntipöytää pidettiin esillä niin ilta- kuin päiväjuhlassakin.

Joulujuhla 12.12.2004 klo 14 Karjalatalon Viipurisalissa. Perinteistä seuran joulujuhlaa vietettiin monipuolista ohjelmaa kuunnel- len, joulupuuroa syöden ja joululauluja laulaen. Juhlapuheen esitti professori Paavo Liski. Viipurin Lauluveikkoja edusti Matti Orlammo, piano, ja Esko Ruohonen, laulu. Saimme kuulla erittäin korkeatasoista musiikkia. Kiitokset kaikille esiintyjille ja mukana olleille, teitte juhlastamme juhlan. Joulujuhlaan osal-

listui n. 60 kurkijokelaista ja heidän ystäväänsä.

Kurkijoki-Säätiön hallituksen puheenjohtajana vuonna 2004 toimi seuran hallituksen jäsen Anna-Maija Nurminen-Lempinen. Vastaavasti Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnassa ovat toimineet hallituksemme jäsenet Jorma Kaartinen ja Eira Savolainen.

Tiedotus

Loimaalla ilmestynyt Sanomalehti Kurkijokelainen on edelleen keskeinen tiedotusväline seuran toimin-

nassa. Lehden avulla jäsenet saavat tietoa seuran juhlista, retkistä ja muusta toiminnasta sekä ilmoitusten että raporttien muodossa.

Lappeenrannassa ilmestynvä Karjala-lehti on seuran toissijainen tiedotusväline, sitä käytetään tehtävään vain satunnaisesti. Vuoden 2004 keväällä seura lähetti jäsenilleen tiedotuskirjeen. Löydät lisätietoa Kurkijoki-Seuran toiminnasta Kurkijoen internet-sivuilta osoitteesta www.kurkijoki.fi.

Kurkijoki-Seura ry:n johtokunta v. 2005

Riitta Sainio, puheenjohtaja, puh. (09) 548 1941, 040-544 7582
Jorma Kaartinen, varapuheenjohtaja, puh. (09) 286 971, 040-543 3005
Eira Savolainen, kokoussihteeri, puh. (09) 879 6294
Pirjo Kojo, tiedottaja, puh. (09) 803 5945
Kaarlo Heinonen, jäsen, puh. (09) 349 1156
Anna-Maija Nurminen-Lempinen, jäsen, puh. 050-500 3566
Heljä Suveri, jäsen, puh. (09) 562 3063

Miten liityt jäseneksi

Kurkijoki-Seura ry on Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostunut seura, joka toimii kurkijokelaisien yhdyssiteenä sekä vaalii toiminnassaan Kurkijoen pitäjän muistoa ja kulttuuriperinnettä.

Seura järjestää jäsenilleen ja heidän ystävilleen retkiä, perinne- ja kulttuuritilaisuuksia sekä juhlia, joissa voi tavata muita kurkijokelaisia.

Seuramme kautta voit hankkia kurkijokelaista kirjallisuutta, karttoja, adresseja, koruja, pinssejä ym.

Seuramme jäsenenä olet myös Karjalan Liiton jäsen ja saat kaikki Liiton edut:

* kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän Karjalan kunnat -jäsenlehden

* Karjalan Liiton jäsenkortin, jolla saat etuuksia ja alennuksia mm. Teboil-huoltoasemilta, Viking Line -laivayhtiöstä ja Finnsov Toursilta, Cumulus-, Rantasipi- ja Ramada-hotelliketjuilta, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta ja Karjalan Koivikoilta.

Kurkijoki-Seuran jäsenmaksu vuodelle 2005 on 8 e /henkilö. Ainaisjäsenmaksu on 80 e. Tili, jolle jäsenmaksun voi suorittaa, on Nordea 127150-652130 / Kurkijoki-Seura ry.

Kurkijoen nimikilpeä viime kesänä Joensuussa pidettyjen Karjalan Liiton kesäjuhlien juhla-kulkueessa kantoi Veikko Kojo Joensuusta. Airueikseen hän sai Anna Sainion (vas.) ja Irja Hailin pääkaupunkiseudulta. Koko reitti Torikadulta pääjuhlapaikalle Joensuun Areenalle oli kadun molemmin puolin joensuulaisten kansoittama. "Hieno kehys tuolle aurinkoiselle tapahtumalle", kirjoittaa Veikko Kojo ja jatkaa: "Ilo elää Karjalassa!"

Eino Heikinmaan Lapsuusmuistoja-sarjan osa 8

Erilaisia rakennusurakoita

Napakelkka

On ehkä tässä vaiheessa syytä hiukan kuvailla, min-käläinen kyytiväline napa-kelkka oikein oli. Ensín oli pystytettävä tukeva tolppa, josta jäi noin metri näky-viin. Meillä se pystytettiin sopivasti yhteen pikku saa-reen, jonka yläpähän oli isketty vahva rautatappi, jota näkyi noin 10-15 sent-timetriä. Lisäksi tarvittiin noin viisi- tai kuusimetri-nen tukeva riuku, jonka paksumpaan päähän oli porattu rautatapin suurui-nen reikä. Siihen tuo riuku asetettiin siten, että latva-pää viilsi pitkin jäätä, jo-hon kiinnitettiin pieni kelkka, jossa kyydissä oli-ja istui ja toiset sitten sitä pyörittivät niin kauan, kuin kyydissä olija halusi. Vauhtia kyllä riitti, minkä kyydissä olijan pää vain kesti.

Tätä mutahaudan jäätä käyttivät myös naapurien nuoret luistelu- ja napa-kelkkailuun, sillä pääasia oli, että saatiin olla yhdes-sä. Koulusta palatessaan Jokirannan kylän lapset poikkesivat useasti muta-haudalle liukuja laskettele-maan ja napakelkassa pyö-rimään. Joskus sattui niin, että kotiinlähtö tahtoi vii-västyä aina hämäärään asti, kun oikein innostuttiin touhuamaan. Meille se ei mitään haitannut, mutta Jokirannan lapsilla oli vie-lä matkaa kotiin kolme ki-lometriä ja aamulla jälleen neljän kilometrin matka ta-kaisin kouluun. Välillä piti vielä tehdä kotitehtävät niin, että kyllä se työstä kävi.

Sattuihan siellä joskus pikku kolhujakin. Yleensä ne olivat mustelmia tai vas-taavia, mutta Anttosen Rei-nolle sattui vähän suurempi kolhu. En tarkalleen muis-ta, kuinka se oikein tapah-tui. Joka tapauksessa hänel-tä katkesi solisluu. Se tiesi hänelle muutaman päivän lomaa koulusta, minkä jäl-keen hän joutui kantamaan kättään aika kauan kolmio-liinassa, kunnes luut olivat luutuneet yhteen. Siihen loppuivat Reinon luistelut sinä syksynä.

Kun minä sain ensim-mäiset luistimeni, ne olivat sepän tekemät. Ne oli isä teettänyt. Hän oli itse teh-nyt niihin jalustimet ja len-kit ynnä hihnat, joilla ne kiinnitettiin kenkiin. Tuli siinä kuperkeikka jos toi-nenkin, ennen kuin luistele-minen rupesi edes jotenkin sujumaan. Se mitä on jää-nyt mieleeni tästä opette-lusta on, että nilkat kipey-tyivät hirveästi ja kävelemi-nen tuotti vaikeuksia muu-taman päivän. Mutta oppia ikä kaikki. Ja minkä nuore-na oppii, sen vanhana tai-taa. Eihän minusta mitään luistelijaa tullut, mutta sen verran opin, mitä harrastaja tarvitsi.

Aune, Ella ja Eino ruokkimassa kanoja.

Navetan rakentaminen

Alkavana talvena alettiin kaataa puita suunniteltua navettaa varten. Sen tekivät isäni meillä olevan työ-miehen Oivan kanssa. Suu-rin osa puista ajettiin kotiin, osa taas Tyrjän myllylle, jossa oli sirkkelisaha, jossa rakennuksessa käytettävä lautatavara sahattiin.

Parrutavara tehtiin veis-tämällä, ja veistäjänä oli eräs Mustonen-niminen mies, joka toimi myös ra-kennuksen urakoitsijana. Kun kevätaurinko alkoi lämmittää, ilmestyi mestari työmaalleen ja alkoi suuren urakkansa. Minusta se aina-kin näytti suurelta, kun is-tuin siellä tukkikasan pääl-lä ja ihmettelin, kuinka joustavasti se veistäminen kävi.

Ihmettelin myös niitä kirveitä, joilla veistäminen tehtiin. Toinen niistä oli vä-hän normaalin kirveen nä-köinen, mutta huomattavas-ti suurempi. Se oli nimel-tään pintakirves, jolla otet-tiin ensin pinnasta karke-ampi lastu. Kun oli kysy-myksessä paksumpi tukki, jätettiin siihen noin sentin veistovara lopullista veistoa varten.

Lopullinen veistäminen tehtiin erikoisesti siihen tar-koitukseen tehdyllä kirveel-lä, jota sanottiin leuhkaksi. Sen terän leveys oli noin 25 senttimetriä, ja terä oli suo-ra eikä kupera niin kuin ta-vallisen kirveen. Se oli te-roitettu siten, että toinen sivu oli suora ja teroituskul-ma oli vain toisella puolel-la.

Kun olin siinä muuta-man iltapäivän istunut ja ih-metellyt mestarin työtä, ru-pesi juttukin vähän luista-maan. Juttelimme siinä yhtä ja toista. Aikamme siinä ju-teltuamme hän kysäisi, mahtaisiko minustakin tul-la parrunveistäjä, kun kas-van suureksi, koska hänes-tä näytti tuo homma minua niin kiinnostavan. Ei siitä silloin sen enempää puhut-tu.

Sitten tulivat Pääsiäisen pyhät. Mestarikin läksi py-hien viettoon muutamaksi

päiväksi palatakseen taas pyhien jälkeen työhönsä, jonka hän oli aloittanut ja joka kuului hänen tehtä-väänsä.. Kun mestari oli pois paikalta, iski minuun kiusaus kokeilla, kuinka veistäminen minulta sujui-si. Valitsin sellaisen ohuen puun, josta ei tarvinnut kovin paljon ottaa pois, nostin puun piikille, niin kuin olin nähnyt mestarinkin teke-vän, löin naulan pöllin mo-lempiin päihin ja kiristin siiman mielestäni sopivalle kohdalle. Niin oli esityöt tehty, ja veisto voi alkaa.

Oho olipa se piilukirves raskas, jolla olin aikonut käydä veistämään. Ensin etenin hyvin varovasti pie-nillä iskuilla ja vähän kauempaa siimasta. Kun olin vähän mat-kaa veistänyt, ajatte-lin, että täytyy ottaa vähän lähempää sii-maa, niin kuin olin nähnyt hänenkin tekevän. Mutta kuinka ollakaan, en ehtinyt montakaan iskua iskeä, kun siima katkesi. Siimaan osui tietysti kirves, ja siihen lop-pui minun parrunveistoni sillä kertaa ja myöhemmin-kin, sillä sirkkelisahat tuli-vat käytäntöön ja valtasivat paikat parrunveistäjiltä.

Kun pyhät olivat ohi, tuli mestarikin töihin, mutta minä pysyttelin jossain muualla muutaman päivän. Ei ollut oikein rohkeutta mennä heti juttusille. Kun satuin häntä jossain ohimennen näkemään eikä hän siihen mitenkään puuttunut, uskalsin vihdoinkin mennä hä-nen työmaalleen, alussa vä-hän arastellen, mutta kun hän ei ollut huomaavinaan, niin ajattelin, että kyllä kai tästä jotenkin selvitään. Ja selvittiinhän siitä. ”Taisi mennä siima poikki”, hän huomautti ja jatkoi: ”Hyvä kun et lyönyt kirveellä jal-kaasi.” Siihen loppui kes-kustelu minun parrunveis-tostani.

Pärekatto

Rakennukseen tarvitaan myös katto, ja se oli ajatel-tu tehtäväksi päreistä. Niitä varten oli hankittava puut,

jotka oli huolella valittava, sillä pärepuiksi ei kelvan-nutkaan mikä tahansa män-ty. Muuta en tiedä, mutta puun täytyi ainakin olla suora ja oksaton.

Navetan katon pärepuut isäni oli valinnut jo puiden kaatovaiheessa. Ne ajettiin suoraan päreiden tekopai-kalle suuren koivun luokse, jossa oli kylän yhteinen pä-rehöylä. Sillä tehtiin kaikki kyläläisten päreet. Päre-puut pidettiin kuorimatto-mina siihen asti, kunnes te-ko vuoro lähestyi, sillä höy-lättävien pölkköjen täytyi olla mahdollisimman tuo-reita. Sen tähden puut kuo-rittiin ja pilkottiin juuri en-nen niitten höyläämistä.

”Piki tarttui sormen-pähän eikä se siitä mihinkään lähtenyt...”

Kun höylääminen alkoi, meitä lapsiakin tarvittiin. Oli töllin kantamista ja pä-reiden vastaanottamista, mikä olikin hyvin vastuul-lista tehtävää, sillä pärei-den täytyi pysyä samoin puolin, miten ne tulivat höylästä, sillä ne täytyi myös naulata kattoon aina samoin päin. Jos ne olivat

Oi niitä aikoja entisiä ja lapsuusvuosia noita

Muistelmani alkavat aivan lapsuusvuosistani Kurkijoen Saa-reksen kylästä 16-vuotiaaksi nuorukaiseksi asti. 4.1.1942 sain kutsun IS-joukkoihin Kurkijoelle, ja siitä alkoi Suomen armeijan palveleminen aina 23.10.1945 saakka. Nämä tari-nat olen kirjoittanut aivan muistinvaraisesti, en ole mitään muistiinpanoja käyttänyt. Ne muutamat päivämäärät, jotka tästä löytyvät, on otettu teoksista, jotka on myös mainittu.

Eino Heikinmaa

menneet sekaisin, saivat pä-reentekijät kuulla kunniansa kattajilta. Sama huolellisuus kuului myös niille, jotka pä-reitä pinoon kantoivat.

Koko pino oli aina ladot-tu samoin puolin eikä sekai-sin, mistä isä varoitti meitä monta kertaa. Tehtävä olikin sen verran huolellisuutta vaativaa työtä, ettei sitä jak-sanut koko päivää. Vaikka tehtäviä välillä vaihdettiin, täytyi huilatakin välillä, ja sen jokainen hyväksyi, sillä olimmehan me vielä koulu-laisten kirjoissa. Homma kesti useamman päivän, mutta loppuihan se kuiten-kin, kun laskettu määrä oli saatu valmiiksi.

Tuo kesä oli hyvin kiirei-nen meille kaikille. Minä sain olla juoksupoikana ja jos vaikka minä. Yksi mi-nulle uskottu tehtävä oli muurarien tarvitsemat pietyt sidekoukut seinän väliin ja niiden vääntäminen ja pike-äminen. Kun kerran taas piti ruveta pikeämään koukkuja, kokeilin sormella, olisiko piki jo kuumaa. Ja kyllä se kuumaa oli. Piki tarttui sor-menpähän eikä se siitä mi-hinkään lähtenyt, vaikka kuinka pyyhin sitä sinne sun tänne. Sitten huomasin vesi-tyynyriin, johon sen lykkä-sin. Silloin alkoi kipukin vä-hän hellittää. Eihän siinä mikään muukaan auttanut, kuin mennä äidiltä pyytä-mään siihen sormeen rie-pua, jonka kyllä sain sekä muistutuksen: ”Muista sit-ten, ettet sitten enää pistä sormiasi joka paikkaan.” Paranihan se sormi, mutta aikaa siihen meni, ei se ihan muutamassa päivässä pa-rantunut.

Muurarit, jotka muurasi-vat meidän navettaa, olivat

Mustosia. Toinen oli nave-tan urakoitsijana, ja toinen toimi ainoastaan muurari-na, mutta oli muuten erit-täin mukavapuheinen mies. Hänen sanavarastonsa oli erinomainen, esimerkiksi raha oli kopekka, kirkkore-ki oli temppelkelkka, rinke-li oli loukonlaitoja. Luulim-me, että hän vain pilaili. Kului pari viikkoa, ennen kuin huomasimme, että hä-nen puheestaan puuttui R-kirjain, jonka hän niin lys-tikkäästi kiersi.

Ennen syksyä navetta oli valmiina, niin että lehmät ja hevoset voitiin viedä uu-teen navettarakennukseen. Tuntui uskomattomalta, että voitiin kävellä sileällä sementtilattialla ja muuten-kin valoisassa navetassa. Samoin oli tallin kohdalla. Kyllä se kesän kova uuras-tus kannatti. Vanhemmista-nikin tuntui mukavalta, kun pääsi vihdoinkin kunnon na-vettaan töihin. Sitä ei voi-nutkaan enää sanoa lääväk-si.

Rakentaminen jatkui meillä vielä seuraavanakin vuonna. Silloin oli vuoros-sa aittarakennukset, mutta se oli jo paljon pienempi urakka. Mutta kyllä sitä mi-nulle silloinkin riitti jos jo-takin hommaa, vaikka en suoranaisesti vielä raken-nushommiin pystynytkään.

Olen tässä nyt muistellut noita meidän rakennusura-koitamme, jotka oli tehtävä, sillä ne meidän ulkoraken-nukset olivat tosi vanhoja ja heikkokuntoisia, joten ne kyllä uusimisen tarvitsivat-kin. Meidän pihapiirimme muuttui rakentamisen myö-tä huomattavasti, joten sil-läkin puolella oli tehtävää riittämiin.

Vanha kuva Kurkijoelta

Mirja Töykkälä Alastarolta kyselee, keitä mahtavat olla nuoret neidot, jotka ovat asettuneet yhteispuotrettiin luultavasti Kurkijoella. Mirja on löytänyt kyseisen otoksen äitinsä valokuva-kokoelmasta.. Tiedot voi kertoa Kurkijokelaisen toimitukseen.

Mielipide

Mistä toimintaa lapsille ja nuorille?

Täällä Loimaan seudulla riittää meitä perinnoltämme karjalaisia kuten myös melkoinen määrä karjalaisia seuroja ja yhdistyksiä. Itseäni on jo pitkään vaivannut ajatus siitä, kuinka usein surraan toiminnan jatkuvuutta. Luonnollinen tapa turvata tämä jatkuvuus

olisi varmastikin aktiivisempi ote lasten ja nuorten toiminnan järjestämiseksi. Uskon, että osallistujia ja osaavia vetäjiäkin löytyisi, jos vain jokin taho ottaisi kurssien alullepanon ja organisoinnin asiakseen. Esimerkiksi lähimmät tanhukerhot taitavat löytyä Joki-

oisilta!

Perinneleikit, tanssit ja leivonnat ovat vain osa mahdollista harrastustoimintaa. Ajatus ei varmasti ole uusi, mutta kannattanee aika ajoin ottaa esille.

Optimistisin terveisin,

Taina L.

Bilderberg-puolueiden yhteinen politiikka

Vapaa Suomi –lehdessä nro 6/2004 oli yhteiskuntatieteiden lisensiaatti Kari Alhosen kirjoitus Bilderberg-puolueiden yhteisestä politiikasta. Olen saanut luvan kirjoituksen julkaisemiseen myös Kurkijokelaisessa. Koska kirjoituksen sisältö on suurelle yleisölle tuntematon, se julkaistaan lyhentämättömänä.

”Kesäkuussa tuli kulu-neeksi kymmenen vuotta siitä, kun Martti Ahtisaari järjesti valtion kustannuksella kokouspaikan ja turvatoimet bilderbergiläisille, jotka ovat joukko maailman rikkaimpia miljardöörejä ja muita vaikuttajia. Maamme presidentti oli näin mukana toiminnassa, jolla pyritään tuhoamaan itsenäiset valtiot ja alistamaan ne maailman hallitukselle.

Salaisen kokouksen asialistalla oli varmasti myös strategia, millä Suomi, Ruotsi, Norja ja Itävalta liitettäisiin Euroopan Unioniin. Presidenttikautensa jälkeen Ahtisaari onkin suuren rahan luottomiehenä saanut paljon kansainvälisiä tehtäviä.

Yhteinen politiikka

Suomen vähän yli 30:stä bilderbergiläisen kokouksiin osallistuneista useimmat ovat olleet talouselämän edustajia. Mukana olleet poliitikot ovat SDP:n, Kokoomuksen ja Keskustan jäseniä. Ei ihme, että näiden puolueiden politiikka on yhdenmukaista.

Bilderbergiläisten kokouksiin yhden kerran tai useammin ovat osallistuneet ainakin seuraavat henkilöt: Krister Ahlström, Martti Ahtisaari, Esko Aho, Georg Ehrnrooth, Aatos Erkkö, Olli-Pekka Heinonen, Sirkka Hämäläinen, Jukka Härmälä, Jaakko Ihamuotila, Jaakko Iloniemi, Max Jakobson, Mirja Jarimo-Lehtinen, Olli Kivinen, Johannes Koroma, Jarl Köhler, Paula Lehtomäki, Erkki Liikanen, Björn Mattson, Sauli Niinistö, Jorma Ollila, Reino Rossi, Ulf Sund-

qvist, Ilkka Suominen, Christoffer Taxell, Teija Tiilikainen, Björn Wahlroos, Matti Vanhala, Pentti Vartia, Gerhard M. H. Wendt, Janne Virkkunen ja Pertti Voutilainen.

Nimilista kertoo suomalaisen politiikan ja talouselämän keskeisten vaikuttajien liittoutumisesta ylikansallisen rahaylimystön kanssa voidakseen muuttaa maailma rikkaiden maailmaksi. Se kertoo, miten politiikan avainhenkilöt asioidista päättävät ja keiden etuja he ajavat. Bildenbergiläisten 30 hengen ydinryhmässä, joka muun muassa päättää, ketkä noin 100 henkilöä saavat osallistua seuraavaan kokoukseen, on suomalaisista usein ollut ainakin Jaakko Iloniemi ja Jorma Ollila. Paavo Lipposen asema politiikan suunnan sanelevana maamme epävirallisena diktaattorina selittyynee bilderbergiläisyydestä. Hänhän on avoimesti puhunut muun muassa ”EU:n kovan ytimen” ja sotilasliitto Naton puolesta.

Maailmaa ollaan dollari-soimassa. Viime vuoden (2003) toukokuun kokouksessa Versaillesissa oli mukana EU:n ns. konventin puheenjohtaja Giscard d’Estaign, eli päätöksiä mitä luultavimmin tehtiin perustuslaista ja menettelystä kansanäänestyksen suhteen siinä tapauksessa, että niiden tulos on ”väärä”. Salaisia päätöksiä tehtiin varmasti myös Irakista, kuten muistakin maailman nykyisistä ja tulevista kriisipesäkkeistä.. Saattoipa kokous antaa Lipposelle ohjeet Jätteenmäenkin suhteen.

Vuonna 1999 pidetyn Portugalin kokouksen 64-sivuisen dokumentin toi julkisuuteen Lontoossa painettu The Big Issue –lehti, jota maan työttömät myyvät kaduilla. Lehti oli onnistunut saamaan tietoonsa bilderbergiläisten keskeisistä puheenaiheista ja periaatelinjauksista muun muassa seuraavaa:

- Nato antaa Venäjälle vapaat kädet hyökätä Tshet-seniaan.

- Euron jälkeen siirrytään maailmanlaajuiseen valuuttaan. Maailma ”dollarisoidaan”.

- Hyvinvointietuja pyritään leikkaamaan niin, että sen tekevät pääasiassa itseään sosialisteiksi kutsuvat, koska asia on helpompi hoitaa näin.

Rahavallan tavoitteet ovat varsin läpinäkyviä. Ylikansallisia maamme puolesta päättäjiä löytyy monesta kansainvälisestä instituutiosta. Esimerkiksi Yhdysvaltain, EU:n ja Japanin yhdentämiseen tähtäävään trilateraalisen komission salaisten kokousten osallistujalistoista on paljastunut sellaisia nimiä kuin Martti Ahtisaari, Max Jakobson, Sirkka Hämäläinen, Krister Ahlström ja Gustaf Haglund. Muita ylikansallisia päättäjiä ovat myös Maailman Kauppajärjestö (WTO), Kansainvälinen Valuuttarahasto (IMF), Maailmanpankki ja Yhdysvaltalainen ulkomaansuhteiden neuvosto.

Listaa voisi jatkaa pitkäänkin. Näkyvimmin Suomen itsenäisyyttä kaventavat EU ja sen keskuspankki. Rahavallan tavoitteet ovat itse asiassa varsin ilmeisiä ilman paljastusdokumenttejakin. Maamme vallanpitäjien mukanaolo bilderbergiläisissä ja muissa kansainvälisen rahavallan pitopöydissä on näkynyt velkaantumisena, sosiaaliturvan leikkauksina, massatyöttömyytenä ja ulkomaisen pääoman maa-hantunkeutumisena. Maailman yhdentämisen tavoitteen tietään vallanpitäjien politiikka on sekä johdonmukaista että ennustettavissa.”

Uimosen Eino
Turusta

JK. Tamperelaisen yhteiskuntatieteiden lisensiaatti Kari Alhosen kirjoitus antaa aihetta pohdiskeluun, missä sitä oikein mennään.

Vuodelta 1950 ja risat

Suomen hevonen ja sodan käynyt raihmainen Suomen mies vielä sodan jälkeenkin paikkansa täytti ja maailmalle näytti, miten pieni maamme nostettiin suosta, vaikka vaikea oli nousta tuosta.

Raaka-ainetta oli Suomessa ainoastaan puu, jota halusi moni suu, lämmitykseen tarvittiin sitä, junat ja laivatkin käytti puuta, mitäs muuta.

Valuuttaa täytyi saada, ei auttanut muu kuin puuta kaataa. Siinä tarvittiin uusi ammattikunta metsämiehii, sinne kelpasi kaikki, nälkä opetti ammatin tämän, ja palkkaa siitä maksettiin hyvin vähän.

Eläkettä ei siitä paljon kertynyt, eikä roppakaan vertynyt. Suurin osa heistä on jo kuollut, loput saa täällä vielä näppiä nuolla, siihen saakka, kun on vuoro kuolla.

Metsätyö oli siihen aikaan kovaa, kun koneita ei ollut vielä, eikä muitakaan mukavuuksia metsässä siellä. Kymmenen neliön parakki, jossa asui neljä miestä. Illalla, kun kaikki tuli töistä märkänä hiestä, kyllä siinä tupa haisi, mutta minkäs sille taisi.

Levättiin yö, aamulla jatkui työ. Työtahti oli kovaa, mitä enemmän sai pöllä tehtyä, sitä enemmän sai rahaa omaa. Huilaustunneista ei maksettu mittää, siksi niitä ei kannattanu pittää.

Alkupääomaksi tarvittiin pokasaha, kirves ja kuorimarauta, ilman niitä ei töitä kysyä auta. Jos oli oikein hyvä pomo, voi parin päivän kotin ruokarahaa saada. Asuntohan oli parakissa ilmainen aina, mutta ei sinne sopinut ystävä Laina. Sota oli tämän ammattikunnan opettanut sopeutumaan kaikkeen, mutta ehkä Lainan puuttuminen oli vaikein.

Itse sain seurata tätä niin kuin sivusta vähän, kun olin päässyt hevosmieheksi työmaahan tähän. Luulin olevani jo porvari suuri, kun vanhalla ruunalla ajelin mehtään juuri. Joku mies toljotti keskellä tietä, huusin jo kaukaa, että käy pois sieltä, meinaan ruveta ajamaan rahtii ja pannaan vaikka tulot kahtii.

Niin me ruunan kansa viihdyttiin metsänhoidossa vuosii ja tuntu, että työnjohtokin alkoi meitä suosii. Ruuna ei ollut huomaavinaan sitä, vaikka hänestä olis puhuttu mitä. Itse taas innostuin kovasti, kun työtäni kehuttiin somaksi. Yritin vieläkin parantaa työn laatuu, että ei se saa yrittämisen puutteeseen kaatuu.

Tiedän, että olen pienestä asti ollut vähän pehmonen päästä, mutta ei tämä tauti muitakaan ihmisiä säästä. Hyvästä työstä kannattaa kiittää aina, koita tämä nyt mieleesi painaa. Luulen, että metsätyömiesten tekemä työ oli sodan jälkeen Suomen tärkein, vaan tuskin sitä silti asetetaan kärkeen.

Aarne Elolampi

Eskon puumerkki

Pikku purtavaa

Kurkijoella rippikoulussa osattiin soittaa virsikan-nelta. Mene ja tiedä, mi-tenkä se onnistui nuotil-leen. Pojilta oli tietämän mukaan Ukko Nooa mennyt paljon parem-min, kun kanttori oli välitunnin aikana kuullut erään pojan soittavan. Kirkonpalvelijain ni-met olivat vain päässeet sen aikaisilla kirjoitusko-neilla sotkeentumaan. Järjestelmällä kirjaimet uudelleen löytyy kuusi kirkon ihmistä kirjainten takaa. Keitähän he ovat?

- Alina Pänkäevo
- Meeri Kohotinmies
- Alvari Juka
- Mikki Neeti Tenhi
- Maariöt Lihaverta
- Mielikki Niina Kehku

Oikeat vastaukset seu-raavassa Kurkijokelaisessa.

Viime numeron (1.4.2005) Pikku purta-vaa -palstan henkilöt olivat 1. Gustav Arokallio (kirkkoherra), 2. Toi-vo Silvennoinen (kantto-ri), 3. Herman Poutanen (kanttori), 4. Carl Gustaf Olsoni (kappalainen), 5. Onni Lukka (kanttori).

”Kyllä kaikki flikat on saunasta tulles koreita, mut-ta meirän flikka on aina”, sanoi isäpappa henkselei-tään paukutellen.

”Rikkaalla on kiikut ja liekut”, sanoi renki, kun isäntänsä hirressä näki.

Tupaan tullut rahanke-rääjä: ”On kyseessä kulttuur-rikeräys, patsashanke.” Vanha emäntä: ”Vai, jo se kulttuurki kuol, eipä ollutna pitkäikäne.”

Torvisoittoa ja sivistystä

Loimaalainen Juhani Heinonen on nähnyt paljon vaivaa ja kerännyt loimaalaisen soitannon 120-vuotisesta historiasta tärkeimmät asiat yksiin kansiin. Viime viikon torstaina julkistettiin hänen kirjoittamansa ja Ooli Oy:n kustantama kirja Torvisoittoa ja sivistystä – loimaalaisen puhallinmusiikin vaihteita.

Uudessa historiategoksessa Heinonen käy läpi Loimaan seudun eri soittokeuhkien vaihteita. Painopisteenä on nykyisen Loimaan Soittokunnan toiminta. Vuonna 1861 annettiin Suomessa

sellainen asetus, että suomalaiset sotilassoittokunnat oli muodostettava vaskipohjaisiksi. Asetuksen vaikutus tuntuu edelleenkin Suomen musiikkielämässä.

Kurkijokelaiset muistavat Loimaan Soittokunnan monien pitäjäjuhliensa soittokeuhkana. Loimaan Soittokuntaan monet kurkijokelaiset soittajat siirtyivät Aromäen soittokunnasta, jonka toiminta hiipui Loimaalla 1970-luvulla. Veikko Kotiranta, joka johti soittokuntaa, kertoo kirjassa, että monen hyvän soittajan

harrastus loppui ”oman” soittokeuhkan myötä eikä mikään houkuttelu ole saanut heitä uudelleen soittamisen pariin.

Joitakin tuttuja nimiä kirjasta Torvisoittoa ja sivistystä sattui silmiini. Siellä esiintyvät ainakin Antti Korjonen, Toivo Hämäläinen, jonka isä oli vienyt 14 vuoden ikäisen poikansa vuonna 1917 Kurkijoella Aromäen soittokeuhkaan, Aulis, Erkki ja Martti Lankinen, Leo Hämäläinen, jonka isä Antti oli ollut mukana Kurkijoella soitettaessa, Esko Poutanen ja Kalevi Kuosa. Nykyään Loimaan Soittokunnassa soittaa joitakin kurkijokelaista sukua olevia soittajia.

Jussi Toiviainen ja Reino Syvänen eli Syväsen pappa mainitaan henkilöinä, jotka saivat hankituksi vanhat Aromäen soittokeuhkan soittokeuhat 1950-luvulla Loimaalle, jossa Aromäen soittokeuhka aloitti soittamisen toimintansa vuosien 1957 ja 1958 vaihteessa. Loimaalle saadut torvet olivat huonossa kunnossa. Veikko Kotiranta on muistellut, että ne olivat ensi näkemältä vain vihertynyt romukasa Pekka Poutasen talon keittiön pöydällä. Soittimet olivat evakkomatkaa kärsineinä kolhiintuneita ja homeissa. Kotirannan Ilmari-isä oli kuitenkin kokeneena soitinten korjaajana saanut ne lopulta sellaiseen kuntoon, että niillä päästiin soittamaan. Viimeisinkin kyseisistä soittimista oli kuitenkin eläkkeellä jo kymmenen vuoden kuluttua. Luultavasti juuri noita soittimia on nykyään esillä Kurkijoki-museossa.

Raija Hjelm

Karjalaan

Karjalan maille
mieleni halaa,
sinne askeleeni
vielä kerran palaa.
Nähdä maisemat,
lahdelmat, poukamat,
upeat vaarat.
Siellä ajatukset
haaveen siivet saavat.
Kunpa täällä elää
voisin,
tänne rakkaani myös
toisin.
Sienimetsälle,
marjamaalle,
mansikkapaikalle,
vanhalle lehmihaalle.
Kala-apajille, rannalle
Laatokan
uimareissulle, hiekalle
Vätikän.
Kunnellen kelloja
autiokirkon,
tyhjäksi riisuttuna
hiekkalattianaan.
Vain tyhjyys,
hiljaisuus,
mennyt aika,
niin monen tuhottu
elämä.

Ulla K.

**LOIMAAN VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO**
Kauppälankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan
Aluesairaala

KOULULUOKAT / SEURAT
Ansaitkaa 700 €
Myydällä ilman riskiä
helposti myytäviä
tuotteitamme!
Ilmainen rahti ja palautusoikeus!
Soittakaa 010 - 850 47 90

**ONKS
TIETOO
VASTAUKSET**

1. yhdeksän
2. Brasilia
3. 1500 vuotta
4. Turun tuomiokirkko
5. 29.4.1894
6. 52-vuotias
7. 113
8. Arnold Rüütel
9. Päämäärä
10. Paavo Nurmi

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**
**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3

Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE

Juhani Lankinen Ky

Kauppälankatu 2, Loimaa

Puh. (02) 763 2760

(Kaupungintaloa vastapäätä)

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovalle Asianajajaliitolle ja oikeuskanslerille. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppälankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**

Asianajaja,
varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Aromäen soittokeuhkain johtanut loimaalainen Veikko Kotiranta on soittanut uskomattomat 70 vuotta eri orkesterikoonpanoissa. Hän oli mukana niin kirjan julkistamistilaisuudessa kuin Loimaan Soittokunnan 120-vuotisjuhlakonseritssakin.

Tilaa nyt

**itsellesi – tai ystävällesi
lahja, joka muistetaan!**

Palauta allaoleva kuponki kirjekuoressa osoitteella:

Kurkijokelainen

Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa

Tilaan Kurkijokelaisen

- ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi
- ☐ Olen kestotilaaja ja tilaan lehden jälkipolville 1. vuodeksi tarjoushintaan 30 euroa
- ☐ Osoitteenmuutos ☐ Peruutus

Lehden saaja (tai vanha osoite):

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja (tai uusi osoite):

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Päiväys ja
allekirjoitus: _____

Tarjoukset voimassa: perjantai – lauantai 8.-9.4.2005

Paikkakunnan parhaat valikoimat!

**Atria Tuore
porsaan ulkofilee**

5,99 kg

SPAR Hunajamarinoitu
broilerin filepihvi
560 g (8,84 kg)

4,95 rasia

Valiojogurtit
200 g (1,65 kg)

0,99 3 prk

**Valio Oltermanni tai
Oltermanni 17 juusto**
900-1000 g (7,21-6,49 kg)

6,49 kpl

Fazer Paahtoleivät
285-335 g
(3,12-2,66 kg)

0,89 ps

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

**Suomalainen
naudan pala- tai
suikalepaisti**

6,90 kg

**Tuore
kuhafile**

14,90 kg

**Snellman
voileipäkinkku**
300 g (8,83 kg)

2,65 kg

TUORETTA JA RAIKASTA
**Välimäen
tuore kurkku**

1,49 kg

**KAUPPAKASSA
LOIMAA**

Alko 762 2062 **nonstop parturi** 040-765 7028 *Näillä on muista
– Loimaa –* 762 2848

Kahvila Helmi 762 4432 **LOP-
Kultapiste** 763 2150 **Olga** 762 1413 **Ritvan
ja Olin
Eines-
keittiö** 76368520

SPAR